

Шеремета С. В.,
здобувач освітнього ступеня «магістр»,
Інститут Управління державної охорони України
Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
м. Київ

Науковий керівник:
Гребенюк М. О.,
кандидат юридичних наук, доцент,
начальник спеціальної кафедри №2,
Інститут Управління державної охорони України
Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
м. Київ

ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ СЛУЖБИ «БУЛАТ» УДО УКРАЇНИ

Аналіз теоретичних джерел, вивчення досвіду підготовки та виховання особового складу підрозділів спеціального призначення та інших правоохоронних органів України зокрема і УДО України, вказують на протиріччя у розв'язанні цієї проблеми, її слабку пристосованість до вимог сучасної практики, не досконалість методичного забезпечення.

Реформування діяльності правоохоронних органів України, значною мірою пов'язане з перебудовою психології осіб, які від імені держави реалізують на практиці владні повноваження. Тому не викликає сумніву необхідність виваженого підходу до науково обґрунтованого відбору, фахового, посадового визначення та професійно-психологічної підготовки військовослужбовців. Особливо це стосується військовослужбовців спеціальних підрозділів, бо при виконанні своїх службових обов'язків, зважаючи на специфіку служби, вони найчастіше вступають у конфліктне спілкування з громадянами, бувають вимушені діяти в екстремальних ситуаціях, зазнають психотравмуючого впливу під час виконання службових обов'язків щодо забезпечення безпеки вищих посадових осіб держави. Отже, можна стверджувати, що застосування професійно-психологічної підготовки, в якій використовуються загальні та спеціальні психологічні знання, як окремого різновиду в системі службової підготовки військовослужбовців спеціальних підрозділів значно підвищить ефективність їх оперативно-службової діяльності. Актуальність дослідження зумовлена також важливістю теоретичного узагальнення проблем психологічного забезпечення діяльності спеціальних підрозділів швидкого реагування; систематизації наявного досвіду застосування здобутків психологічної науки при здійсненні державної охорони з метою забезпечення нормального функціонування органів державної влади України, безпеки посадових осіб та членів їх сімей, які проживають разом з ними або супроводжують їх в місцях їх постійного та тимчасового перебування, щодо яких здійснюється державна охорона; запобігання протиправним посяганням на них

шляхом посилення охорони групами тактичної підтримки, резерву, потребами практики стосовно використання психологічних знань. Як зазначалось вище, суттєвою складовою професійної діяльності військовослужбовців спеціальних підрозділів є її напруженість, екстремальність багатьох службових ситуацій.

Окремі аспекти проблеми розглядались у монографіях, наукових збірниках, навчально-методичних посібниках А. Папкіна, С. Делікатного, Ж. Половникової, П. Пригунова, Д. Швеця, Н. Феденко, Є. Мілеряна, Б. Бовіна, М. Калашнікова, А. Лебедєва, О. Федика, М. Дьяченка, О. Шаповалова, Л. Кононенка, В. Рибалка.

У наведених працях питання професійно-психологічної підготовки розглядалися стосовно працівників охоронних структур, військових підрозділів, спортсменів, що займаються різновидами контактного двобою.

Проблеми диференціації професійно значущих якостей в залежності від особливостей умов діяльності військовослужбовців спеціальних підрозділів ні в загальній, ні в спеціальній літературі практично не розглядаються. Вивчені нами публікації в основному присвячені окремим методичним та організаційним аспектам відбору та атестування кадрів різних служб (В. Данілов, О. Іванова, А. Волков. Окремі свідчення, що містять у собі ці публікації (загальна схема відбору, процедурні моменти) можуть бути використані при підготовці рекомендацій по реалізації професійного відбору та професійної підготовки військовослужбовців спеціальних підрозділів на практиці.

Отже, проблема теоретичного аналізу застосування психологічних знань у такій напруженій та багатій екстремальними ситуаціями діяльності, як діяльність підрозділів швидкого реагування, вимагає подальшого розв'язання в світлі реформування правоохоронної системи та впровадження нових форм суспільно-економічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Приходько Ю. О. Практична психологія: введення в професію. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. 180с.
2. Психологія управлінської діяльності МВС України. Матеріали Всеукр. круглого столу, 29 жовт. 2015 р. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: ЛьвДУВС, 2015. № 4. 182 с.
3. Швець Д. В. Психічна стійкість працівника поліції якоснова готовності до службової діяльності в екстремальних ситуаціях. *Особистість, суспільство, закон: психологічні проблеми та шляхи їх розв'язання* : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 30 берез. 2017 р.). Харків : ХНУВС, 2017. С. 226–228.
4. Ярошок Ю. В. Регуляція психічної напруженості військовослужбовців в умовах службово-бойової обстановки : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 20.02.02. Хмельницький : НАПВУ, 2001. 24 с.